

Handläggare
Christina Pettersson
Telefon: 0850810077**Till**
Östermalms stadsdelsnämnd
2020-04-23

Nya riktlinjer för familjerätt

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr KS 2020/20

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ett förslag på nya riktlinjer för familjerätt. Riktlinjerna har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor på socialförvaltningen. Ny lagstiftning och nya föreskrifter har trätt i kraft inom de familjerättsliga områdena såsom adoption, faderskap samt föräldraskap. Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) har tagit fram nya allmänna råd och vägledningar. Förslaget till nya riktlinjer inom familjerätten har uppdaterats i enlighet med dessa nya regelverk och rekommendationer. Inom Stockholms stad finns tre olika riktlinjer inom det familjerättsliga området. Dessa tre riktlinjer har sammanslagits till ett gemensamt dokument. I förslaget till nya riktlinjer finns också tydligare hänvisningar till föreskrifter, allmänna råd och handböcker i syfte att underlätta för läsaren att hitta fördjupad information.

Förvaltningen ser positivt på förslaget till nya riktlinjer för familjerätt. Riktlinjerna är tydliga, ger gott stöd vid handläggning och möjlighet till fördjupning med dess hänvisningar till föreskrifter, allmänna råd och handböcker. Riktlinjerna har lyckats väl med sin intention att införliva nya regelverk och rekommendationer. Förvaltningen ser också förenkling i arbetet genom att stadens tre befintliga riktlinjer inom det familjerättsliga området har slagits samman till ett gemensamt dokument. Vidare har riktlinjerna lyft in barnrättsperspektivet vilket kommer att bidra till den fortsatta implementeringen av barnkonventionen i socialtjänstens arbete.

Östermalms stadsdelsförvaltning
StabKarlavägen 104
Box 24 156
10451 Stockholm
Växel 08-50810000
Fax
ostermalm@stockholm.se
stockholm.se

Framtagandet av riktlinjerna har skett i samverkan med en central arbetsgrupp, där berörda chefer i staden har medverkat. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ett förslag på nya riktlinjer för familjerätt. Familjerätt omfattar faderskap och föräldraskap, vårdnad, boende och umgänge samt adoption. Riktlinjerna har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor på socialförvaltningen. Samråd har skett med juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid socialtjänstavdelningen. Nämndens råd för funktionshindersfrågor har tagit del av ärendet och har inget att anföra.

Ärendet

Ny lagstiftning och nya föreskrifter har trätt i kraft inom de familjerättsliga områdena såsom adoption, faderskap samt föräldraskap. Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) har tagit fram nya allmänna råd och vägledningar. Förslaget till nya riktlinjer inom familjerätten har uppdaterats i enlighet med dessa nya regelverk och rekommendationer. Inom Stockholms stad idag finns tre olika riktlinjer inom det familjerättsliga området: riktlinjer för adoption, riktlinjer för utredning av faderskap samt riktlinjer för vårdnad, boende, umgänge och namn. Dessa tre riktlinjer har sammanslagits till ett gemensamt dokument. I förslaget till nya riktlinjer finns också tydligare hänvisningar till föreskrifter, allmänna råd och handböcker i syfte att underlätta för läsaren att hitta fördjupad information.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på förslaget till nya riktlinjer för familjerätt. Riktlinjerna är tydliga, ger gott stöd vid handläggning och möjlighet till fördjupning med dess hänvisningar till föreskrifter, allmänna råd och handböcker.

Riktlinjerna har lyckats väl med sin intention att införliva nya regelverk och rekommendationer. Förvaltningen ser också förenkling i arbetet genom att stadens tre befintliga riktlinjer inom det familjerättsliga området har slagits samman till ett gemensamt dokument. Vidare har riktlinjerna lyft in barnrättsperspektivet vilket kommer att bidra till den fortsatta implementeringen av barnkonventionen i socialtjänstens arbete.

Östermalms stadsdelsförvaltning
Stab

Karlavägen 104
Box 24 156
10451 Stockholm
Växel 08-50810000
Fax
ostermalm@stockholm.se
stockholm.se

Framtagandet av riktlinjerna har skett i samverkan med en central arbetsgrupp, där berörda chefer i staden har medverkat.

Förvaltningen önskar återkoppla tillkomna synpunkter eller förslag till smärre ändringar.

- 1. Text under rubriken ”Obligatorisk föräldrautbildning”,**
(första stycket sidan 28)
”För att få kursintyg ska sökanden ha deltagit på minst fem av sju kurstillfällen”

Förvaltningens kommentar/ förslag till ändring:
”För att få kursintyg ska sökanden ha deltagit i samtliga kurstillfällen”

- 2. Text under rubriken ”Umgängesstöd”**
(första stycket sidan 42)
”... av umgänge med umgängesstöd, till exempel tid, plats och personalresurser”

Förvaltningens kommentar/ förslag till ändring:
”... av umgänge med umgängesstöd, eller i särskild umgängesstödslokal”.

- 3. Text under rubriken ”Samarbetssamtal”**
(första stycket sidan 43)
”Upplysningarna skickas till domstolen i tre exemplar.”

Förvaltningens kommentar:
Upplysningarna skickas med säker e-post alternativt ett ex till domstolen som själva kopierar.

- 4. Frivilliga samarbetsamtal**
(sidan 44)

I riktlinjerna framgår det att det är en viktig skillnad mellan samarbetsamtal och familjerådgivningen, då familjerådgivning skyddas av en starkare sekretess medan övrig socialtjänst omfattas av ett omvänt skaderekvisit eller sträng sekretess, medan samarbetsamtal är att betrakta som rådgivning, varför registrering och dokumentation i stadens digitala system inte ska ske.

Förvaltningens kommentar:

Det finns ett JO-beslut den 6 november 2017, dnr 5753-2016, som belyser sekretess i samarbetsamtal.

Där framkommer att samarbetsamtal kan hållas med vanlig socialtjänstsekretess enligt 26 kap. 1 § OSL eller med familjerådgivningssekretess enligt 26 kap. 3 § OSL.

Familjerådgivningssekretessen är absolut vilket innebär att

en samtalsledare inte kan delta i en vårdnads-, boende- eller umgängesutredning i ett senare skede om inte den enskilde (dvs båda föräldrarna) efterger sekretessen. Vilken sekretess som gäller vid samarbetsamtalen beror på samtalsledarens karaktär. Det måste enligt JO vara tydligt för föräldrarna vad det är för sekretess som gäller under samtalen och att de får tydlig information om att samtalsledaren, om så är fallet, senare kan komma att genomföra en utredning om vårdnad, boende eller umgänge i tvisten mellan parterna. Se även JO 2002/03 s. 279.

I Socialstyrelsens handbok *Vårdnad, boende och umgänge* sidan 162, förs ett liknande resonemang om sekretessen vid samarbetsamtal och att det kan vara antingen socialtjänstsekretess eller familjerådgivningssekretess, beroende på karaktären av samtalet. Samtalsledaren bör informera om vilken sekretess som kommer att gälla för uppgifterna under samtalen. (SOSFS 2012:4).

Eftersom samarbetsamtalen nästan alltid innefattar samtal om föräldraskap, barnets mående, relationen som varit eller är mellan parterna och liknande, är det familjerådgivningssekretess som gäller i samtalen som huvudregel.

Förvaltningen föreslår också tillägget: ”Att inleda samtalen med enskilda samtal bör förordas i alla samtal”.

5. Text under rubriken ”Domstolens direktiv”

(sidan 46)

”Skäl för begäran om uppskov kan till exempel vara att utredning enligt 11 kap. 1 och 2 §§ SoL pågår.”

Förvaltningens kommentar:

Förvaltningen genomför aldrig utredningar enligt 11 kap 2 § SoL inom familjerätt utan enbart 11 kap 1 § SoL.

6. Text under rubriken ”Barnet i utredningen”

(sidan 47)

Förvaltningens kommentar:

Riktlinjerna beskriver väl hur barnet ska ges information och möjlighet att komma till tals samt ge uttryck för sin vilja. Förvaltningen önskar att riktlinjerna också kan tydliggöra barnets rätt till information i form av återkoppling

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner
förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Christina Klang
stadsdelsdirektör

Jan Rönnerberg
avdelningschef

Bilaga

1. Riktlinjer för familjerätt - Faderskap och föräldraskap,
vårdnad, boende och umgänge samt adoption

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Christina Klang, Stadsdelsdirektör	2020-03-27
Jan Rönnberg, Avdelningschef	2020-03-26